

VERKSAMHETSBESKRIVNING OCH VERKSAMHETSPLAN

**SWEDEN FOOD ARENA
2023**

INNEHÅLL

Verksamhetsbeskrivning	3
Vision och mål	3
En tillväxtmotor i svensk ekonomi	3
Sweden Food Arenas vision	3
Sweden Food Arenas mål till år 2030	3
Delmål till år 2024	4
Missioner 2030/2045	4
Innovations- och forskningsagendan	5
Nuläge 2022	5
Verksamhetsplan 2023	7
Aktiviteter och mål under 2023	7
Arenan påverkar	7
Arenan initierar	8
Relationer	9
Kommunikation.....	11
Organisation och kompetens	11
Ekonomi	11
Utvärdering	12

Underlaget presenterades och beslutades på Sweden Food Arena styrelsemöte, november 2022.

Verksamhetsbeskrivning

Sweden Food Arena är en medlemsorganisation, grundad och finansierad av de tre branschorganisationerna Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Livsmedelsföretagen (LI) och Svensk Dagligvaruhandel (SVDH), ett 50-tal företag inom livsmedelskedjan samt med ekonomiskt stöd från Tillväxtverket. Arenans uppdrag är att axla ett långsiktigt ansvar för att systematiskt driva näringens behov av en signifikant ökad satsning på behovsdriven innovation och forskning med ambitionen att utveckla framtidens hållbara matsystem. Verksamhetens syfte kan kort sammanfattas i följande mening: ”Innovation och forskning för en livsmedelssektor i världsklass”.

Vision och mål

En tillväxtmotor i svensk ekonomi

Hela livsmedelssektorn har potentialen att vara motorn för en omställning till en grön ekonomisk tillväxt och utvecklas till en innovativ kärnsektor inom svensk ekonomi till år 2030.

Den svenska livsmedelsbranschen har goda förutsättningarna att kraftfullt bidra till FN:s globala mål. Livsmedelssektorn kan också bidra till att uppnå de ambitiösa målen i regeringens livsmedelsstrategi, till andra strategier och arbeten inom regering och riksdag med anknytning till hållbarhet samt till målen i Parisavtalet och EU:s färdplan för klimatet. Listan kan göras längre.

För att klara en sådan omställning och tillväxt krävs en samlad, kraftfull och långsiktig innovations- och forskningssatsning på livsmedelsområdet för att öka lönsamheten och konkurrenskraften inom livsmedelssektorn samt ett modernt innovationssystem som svarar mot näringens behov, oavsett företagets storlek, bransch eller geografi.

Sweden Food Arenas vision

Hållbar matinnovation för ökad tillväxt i Sverige och njutning i världen.

Sweden Food Arenas mål till år 2030

För att visa vägen mot visionen och ange riktning för de satsningar som behövs, har vi formulerat fyra mål som vi ska nå till 2030:

- Sverige i topp 3 i innovationsrankingar för livsmedelssektorn i Europa.
- 50 nya svenska livsmedelsinnovationer som tillsammans omsätter 1 miljard euro.
- Livsmedelssektorn bidrar till att skapa minst 50 000 nya jobb i Sverige.
- Livsmedelssektorns exportandel ökar till 50 procent.

Målen är ambitiösa, men klart realistiska att nå till den utsatta tiden. För att lyckas behöver Sweden Food Arena och företagen i livsmedelskedjan samverka med flera delar av samhället – regering, akademi/institut, forskningsfinansiärer och andra myndigheter.

Delmål till år 2024

För att Sweden Food Arena ska kunna bidra till att livsmedelskedjan når de stora övergripande målen till 2030, har vi definierat kritiska delmål som Arenan avser uppnå till år 2024:

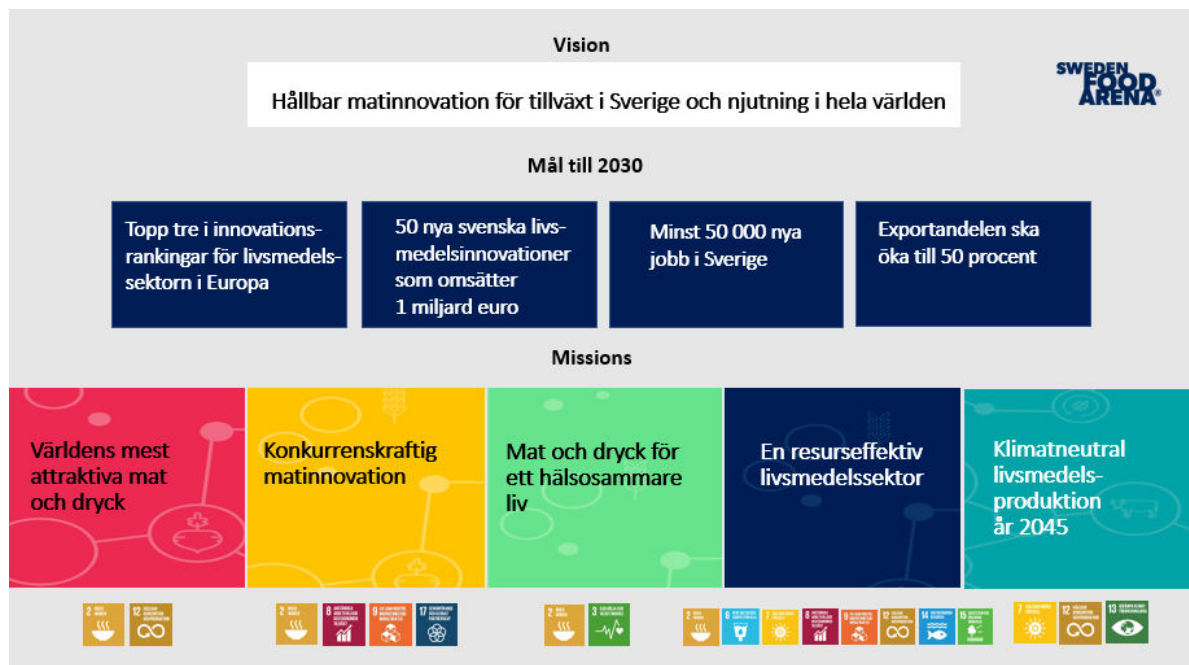
- Fortsatt ökad satsning på innovation och forskning inom livsmedelsområdet i kommande forskningspolitiska proposition (2024).
  - Balanserade satsningar mellan innovation och forskning som utgår från företagens uttalade behov. Satsningarna ska stärka allt från kunskapsutveckling till tillämpning och implementering. Flera myndigheter är involverade för att åstadkomma detta.
- Livsmedelskedjan ingår i ett av de utpekade programmen inom den kommande satsningen på strategiska innovationsprogram Impact innovation med start 2024.
  - En kraftfull mobilisering av företagen inom livsmedelsbranschen tillsammans med företag inom andra delar av näringslivet, offentliga aktörer, akademi samt civilsamhälle som tillsammans söker och beviljas långsiktig 10-årig satsning för att bidra till utvecklingen av ett hållbart livsmedelssystem.
- Ett modernt innovationssystem som når ut till alla företag oavsett företagsstorlek, bransch eller geografi. Livsmedelskedjan är etablerad som en arena för att utveckla nya verktyg, processer, insatser och samverkansformer.
  - Satsning på en nationell plattform för myndighetssamverkan kring innovation och forskning där Sweden Food Arena möter fyra myndigheter med målet ökad behovsstyrd FoU och nyttomaximering av resurser.
  - Kunskapspyramiden – Nationell finansiering och uppdrag till myndigheter att koordinera olika satsningar för ökat nyttiggörande av forskningsresultat i livsmedelsföretag.
  - Satsning på nationell finansiering av regionalt innovationsstöd samt samordning mellan nationella och regionala aktörer.
  - Statlig medfinansiering av LiFT forskarskola för att stärka konkurrenskraften i livsmedelskedjan.

Flera av ovan nämnda satsningar kan komma att inkluderas i livsmedelskedjans strategiska innovationsprogram.

- Långsiktig fortsatt finansiering av Sweden Food Arena
- Företagen inom livsmedelsbranschen uppvisar ett markant ökat deltagande i innovations- och forskningssatsningar dvs en ökad investering i innovation och forskning.

Missioner 2030/2045

- Världens mest attraktiva mat och dryck (2030)
- Konkurrenskraftig matinnovation (2030)
- Mat och dryck för ett hälsosammare liv (2030)
- En resurseffektiv livsmedelssektor (2030)
- Klimatneutral livsmedelsproduktion (2045)

Innovations- och forskningsagendan

I juni 2020 presenterades livsmedelskedjans gemensamma Innovations- och forskningsagenda. Den beskriver behovet under respektive mission, sammanlagt har agendan identifierat 28 fokusområden och över 100 underområden där det finns ett stort behov av ökad innovation och forskning. Agendan har en stark förankring inom näringen.

Innovations- och forskningsagendan har utvecklats vidare och under hösten 2022 presenteras kartläggningar av innovations- och forskningsbehov i två värdekedjor, sjömat och växtbaserat. Under 2023 kommer även värdekedjan kopplat till animalier att kartläggas. Kartläggningen är på en systemövergripande nivå och sträcker sig från forskning till innovation, från primärproduktion via förädling och handel till konsumentmötet.

Agendan tillsammans med kartläggningarna i de tre värdekedjorna presenterar livsmedelskedjans innovations- och forskningsbehov och fungerar som ett kunskaps- och prioriteringsunderlag för de fyra myndigheterna Formas, Vinnova, Jordbruksverket och Tillväxtverket. Målet är sammanhängande FoU-utlysningar och insatser som stärker utvecklingen av hela värdekedjor.

Nuläge 2022

Under 2022 noterar vi följande förutsättningar inför vårt kommande arbete 2023:

- Våra olika rapporter om innovation i livsmedelskedjan som genomfördes under 21/22 pekade på hög innovationsgrad i livsmedelskedjan men en lägre innovationshöjd jämförbar med andra näringar. Viktiga innovationsdrivare för livsmedelskedjan är en växande marknad, förändringar i konsumtionsmönster samt att digitalisering och automation ger nya möjligheter till effektivisering, kommunikation, differentiering och

vägar till marknaden. Det finns en stark koppling mellan innovationshöjd och exportpotential.

- Vår rapport "Livsmedelskedjan som utvecklingsarena" (2021) levererade flera värdefulla insikter och konkreta förslag som nu tagits vidare. Den 30 april, 2022, presenterades resultatet från vår förstudie "Utveckling av ett modernt innovationssystem" där vi levererar konkreta förslag kring etablering av A) Nationell plattform för samverkan mellan myndigheter och näringsliv, B) Kunskapspyramiden samt C) Regional samordning och nationell koordinering av innovationsstödsfrämjandet. Innovationssystemets aktörer inklusive livsmedelsansvariga i flertalet regioner och länsstyrelser är väl insatta i förslagen och ett förankringsarbete pågår i syfte att förverkliga förslagen.
- Kartläggningarna har även inspirerat flera nya projekt och initiativ hos myndigheterna, exempelvis "Ny innovativ mat" som Tillväxtverket bedrivit samt kartläggningen av livsmedelskedjan och satsning på "Innovationsmiljöer" hos Vinnova. Formas har gjort en utlysning om "Smak och sensorik", Jordbruksverket satsar inför kommande programperiod på bland annat kunskapsnav riktat mot primärproduktionen.
- Inför kommande utlysning om nästa generations strategiska innovationsprogram, "Impact Innovation" har Arenan börjat mobilisera näringen. Ett närmare samarbete med RISE är initierat kring att skriva en ansökan om planeringsbidrag för att finansiera en större mobilisering och skrivarbete under 2023.
- Arenans Innovations- och Forskningsagenda är en central utgångspunkt i arbetet med prioriteringar inom Fol för att stärka våra medlemmars konkurrenskraft. Kompletterande kartläggningar inom sjömat och växtbaserad värdekedja förtydligar näringens behov av prioriterade sammanhållna insatser inom innovation och forskning som stärker utvecklingen av hela värdekedjor.
- Det pågår regionala kraftsamlingar inom olika områden, exempelvis "Skånebönan" i Skåne, sjömat i Västra Götaland mm. Här finns potential att utveckla regionala noder till nationella spetsar som driver innovation på nationell och internationell nivå.
- Finska regeringen kommer att föreslå en satsning på "Finland Food Arena" med tydlig inspiration från Sverige. Satsningen öppnar upp för nordisk näringslivssamverkan kring innovation och forskning då flera företag kan komma att bli medlemmar i båda organisationerna.
- Vårt arbetssätt att lyssna på medlemmar och företag för att identifiera behov av innovation och forskning i varje led i en värdekedja är både värdefullt och betydelsefullt i vår kommunikation med myndigheterna och utgör ett viktigt kunskapsunderlag i deras arbete. Vår ambition är att initiera både riktade och sammanhängande insatser som svarar mot näringens behov. Vi ska utveckla det arbetssättet.
- Vår roll som intermediär mellan företag och akademi för att initiera och bygga konsortier utifrån företagets behov är mycket värdefullt för alla ingående parter. Vi bidrar till både kontaktskapande och kunskapsspridning och bidrar till att helt nya konstellationer för företag och forskare uppstår. Vårt arbete sänker kontaktkostnaden som annars skulle vara för hög för respektive part för att ta första steget, och därför är fortsatt offentlig finansiering av Arenan oerhört viktig¹.
- Det är en stor utmaning för framför allt små företag att gå från idé till marknads lansering av sin innovation och att i nästa steg orka växa och nå nya marknader. Det är därför viktigt

¹ Effekter av innovationsstöd med samverkanskrav, Tillväxtanalys. Sid. 15.

att det finns förutsättningar i innovationssystemet så att företag kan starta, skala upp och växa på både nationell och internationell marknad. Företrädare för klusterorganisationer menar att det saknas faciliteter för att både testa och att skala upp produktionen². Denna typ av infrastruktur är en viktig pusselbit för att Arenan ska nå sina mål till 2030.

- För att kunna växa är det viktigt att flera andra förutsättningar finns på plats, tex nationella exportsatsningar, kapital, affärsmodell, plan för marknadsutveckling etcetera. Inspel och erfarenheter kring detta som Arenan möter förmedlas vidare till andra aktörer, framför allt branschorganisationerna, som tar frågan vidare.

Verksamhetsplan 2023

Aktiviteter och mål under 2023

Med utgångspunkten att Arenan idag har två anställda och det uppdrag Arenan har från medlemmarna enligt stadgarna³ ska vi fokusera på våra två kärnuppdrag, att påverka och initiera, med högt ställda ambitioner under 2023.

Övergripande mål för 2023 är följande:

- Näringen har mobiliserats och har tillsammans med andra aktörer sökt det strategiska innovationsprogrammet "Impact Innovation". Arenan har varit en tydlig initiativtagare, har varit drivande i processen med utgångspunkt i näringens potential samt har säkerställt ett brett deltagande från företagen i livsmedelsbranschen tillsammans med företag i andra branscher, akademien, offentliga aktörer och civilsamhälle.
- Arenan har mobiliserat framför allt större företag som kan ta lead och att företagen driver innovationsfrågan framåt.
- Formulerat ett inspel till den kommande forskningspolitiska propositionen.
- Uppdaterat näringens gemensamma Innovations- och forskningsagenda.
- Fortsatt påverkan på och bidragit till utvecklingen av ett modernt innovationssystem.

För att leverera på dessa övergripande mål, har vi satt följande delmål för vårt löpande arbete:

Arenan påverkar

Vi identifierar behov bland våra medlemmar genom att:

- Ha en kontinuerlig medlemsdialog
  - Mål: Arenan har erbjudit varje medlemsföretag möjlighet till ett möte (samtal) per företag och år för att diskutera innovation och inspirera till medverkan i kommande satsningar.
- Bidra till/medverka i aktiviteter som syftar till att identifiera företagsbehov som vi i nästa steg kan lyfta i vår dialog med de offentliga finansiärerna och andra offentliga aktörer. Insatserna ska ligga i linje med prioriterade områden i vår I&F-agenda.

² CIRCLE Innovationsekosystem i Skåne, slutrapport 210823.

³ <https://swedenfoodarena.se/wp-content/uploads/200602-Stadgar-Sweden-Food-Arena-ek-fo%CC%88r-1.pdf>

- Mål: Arrangerat minst tre aktiviteter under 2023 där ett flertal företag medverkar och aktivt formulerar sina behov.
- Aktivt mobilisera näringen för att tillsammans med övriga aktörer identifiera hur livsmedelskedjan kan utvecklas till ett hållbart livsmedelssystem. Syftet är att formulera missions, vilka insatser som därmed är centrala och vilka aktörer som är avgörande för att kunna bidra till omställningen. Mobiliseringen är ett centralt kunskapsunderlag och utgångspunkt i ansökan till ett strategiskt innovationsprogram och syftar även till att säkra medfinansiering.
  - Mål a) Arrangerat ett högnivåmöte med företag för förankring och mobilisering framåt.

Vi analyserar genom att:

- Innovations- och forskningsagendan är vägledande i vårt arbete i dialog med både företag och myndigheter. Genom dialoger med företagen fångar vi aktuella behov som vi sedan vidareförmedlar till myndigheter, som vägledning till hur de ska fokusera sina resurser.
  - Mål a) Kartlagt värdekedjan kopplad till animalier
  - Mål b) Uppdaterad Innovations- och forskningsagenda inför 2024 presenteras oktober 2023.

Vi förmedlar företagens behov till offentliga och privata aktörer genom att:

- Föra dialog med beslutsfattare om näringens behov och möjligheter
  - Mål a) Bjudit in till minst åtta olika möten med politiker inom utskott och tjänstemän inför kommande budgetpropositioner och forskningsproposition.
  - Mål b) Ett skriftligt inspel till Regeringskansliet innan 30 april där vi efterfrågar konkreta satsningar inom innovation och forskning som rör livsmedelssystemet inför höstens budget.
- Föra dialog med offentliga och privata finansiärer för att förmedla systembehov, potential och prioriterade områden för utlysningar inom innovation och forskning:
  - Mål a) Två utlysningar under 2023 som matchar näringens behov.
  - Mål b) Ett förslag från förstudien "Ett modernt innovationssystem" implementeras.
- Göra ett inspel inför kommande forskningspolitiska proposition.
  - Mål: Skickas in till Regeringskansliet 31 oktober 2023.
- Skicka in en ansökan till Impact Innovation med utgångspunkten att vi vill bidra till en hållbar omställning av livsmedelssystemet.
  - Mål: Ansökan skickas in oktober 2023.

Arenan initierar

Vi inspirerar både våra medlemmar och beslutsfattare genom att:

- Kraftsamla kring en gemensam ansökan till Impact Innovation.
  - Mål: Stående bild/budskap i all vår kommunikation under 2023.
- Informera om kommande utlysningar, forskningssatsningar, bjuda in till projektkonstellationer/konsortier som är på gång att bildas etcetera som kan stärka företagets innovationsförmåga och konkurrenskraft. Kontinuerligt kommunicera näringens potential om det sker satsningar på innovation och forskning. Målgruppen är

främst medlemmar och företag i livsmedelskedjan, samt att synliggöra näringen för politiker och andra beslutsfattare.

- Mål a) Minst fem nyhetsbrev under året till de som anmält intresse för våra utskick.
- Mål b) Deltagit i minst fem relevanta seminarier där vi pratar innovation och forskning inom livsmedel.
- Mål c) Publicerat en artikel per månad på webben och sociala medier. Det sker bland annat genom fortsatt utvecklat samverkan med Livsmedel i Fokus och AGFO.

Vi kopplar samman genom att:

- Katalysera samverkan mellan näringsliv och akademi. Vi bidrar till att matcha en grupp av framför allt medlemsföretag med experter från akademi eller institut för att bilda en projektkonstellation/konsortium. Ambitionen är att fler medlemsföretag söker medel från befintliga och kommande FoU satsningar/utlysningar.
  - Mål a) Arrangerat eller medverkat i en stödjande aktivitet vid de utlysningar som stödjer Arenans agenda och främjar bildandet av projektkonstellationer/konsortier som ansöker om medel.
  - Mål b) Bidragit till att minst fem konsortier bildas och söker medel under året.
  - Mål c) Minst två möten per år med respektive centrumbildning för att dela insikter, kunskap och kontakter.
  - Mål d) Minst ett möte per år med nationellt koordinerade främjarorganisationer (tex SAMLA, Landsbygdsnätverket och SISP) för att dela insikter, kunskap och kontakter.
- Sweden Food Arena har som princip att inte gå med som projektpart i ansökningar till olika utlysningar. Arenans uppdrag är att verka för att mer medel riktas till innovation och forskning inom livsmedelskedjan och ska därför vara neutral när aktörer formulerar projektansökningar och bildar konsortier.

Vi faciliterar genom att:

- Koppla samman våra medlemsföretag med nya aktörer, experter och rådgivare.
  - Mål: minst tjugo av våra medlemsföretag har fått ett konkret namn att gå vidare med.
- Kontinuerlig avstämning med branschorganisationerna kring gemensamma engagemang.
  - Mål: Löpande möten under året med respektive branschorganisation.
- Växa med antalet medlemmar.
  - Mål b) 80 medlemmar

Relationer

För att bygga ett hållbart livsmedelssystem, genom ökad forskning och innovation i livsmedelssektorn, är det viktigt att vi har ett nära samarbete med flera olika aktörer, vi strävar efter det som vi kallar för ”nyskapande samarbete”.

På strategisk nivå behöver vi fortsätta att bygga relationer med följande aktörer:

Politik

- Politikerna inom Miljö- och jordbruksutskottet, Näringsutskottet och Utbildningsutskottet.
- Minister och statssekreterare på Landsbygdsdepartementet, Närings- och Utbildningsdepartementet.
- Kontinuerliga dialoger med Landsbygds- och Näringsdepartementets tjänstemän som ansvarar för livsmedelsstrategin samt forsknings- och innovationsfrågor inom livsmedel och jordbruk.
- Ha kontakt med relevanta tjänstemän inom politiken för att informera om den enorma potential som kan skapas inom livsmedelssektorn genom ökad satsning på forskning och innovation.

Forskningsfinansiärer

- Kontinuerliga dialoger med främst Vinnova, Formas, Tillväxtverket samt Jordbruksverket är prioriterat men även andra finansiärer vid behov (Vetenskapsrådet, Mistra, SLF, Naturvårdsverket med flera) för att söka samarbeten både nationellt och internationellt.
- Fortsätta arbetet med att i begränsad omfattning och i mån av tid påverka utformningen av EU:s forskningssatsningar och verka för att det ska utformas på ett för svenska företag och forskare fördelaktigt sätt.

Myndigheter

- Tät dialog med relevanta myndigheter i mobiliseringsarbetet inför ansökan till Impact Innovation.

På operativ nivå har vi följande prioriteringar:

Livsmedelssektorn

- Samla företag inom livsmedelskedjan för att identifiera och formulera gemensamma innovations- och forskningsbehov och bilda projektkonstellationer/konsortier för samverkan.

Akademi och institut

- Kontinuerlig dialog med främst aktörerna i Food Science Sweden men även andra universitet, högskolor och institut för att ha god orientering om den forskning som bedrivs, se möjligheter och hitta möjliga matchningar mellan forskare och företag.

Internationellt

- Utveckla relationerna med Food&Biocluster Denmark och den nya samverkansplattformen för näringslivet i Finland, framför allt med målet att få till fler nordiska konsortier som söker medel.

Kommunikation

Sweden Food Arena kommunicerar via flera olika kanaler:

- Arenans hemsida. Här publiceras en till två nyheter per månad kopplat till Arenans verksamhet.
- Sociala medier. Arenan har konto på LinkedIn, Twitter och Facebook där vi kommunicerar aktiviteter som sker inom Arenan och kommenterar händelser relaterat till Fol inom livsmedelskedjan.
- Presentationer. Arenan har kontinuerlig dialog med nationella politiska beslutsfattare, men även myndigheter och akademi samt företag. När det ur Arenans fokus är relevant även dialog regionala beslutsfattare exempelvis när det pågår diskussioner som påverkar möjligheten till kommande regional medfinansiering av Fol. Presentationerna sker genom personliga möten eller i större relevanta sammanhang.
- Nyhetsbrev. Skickas ut medlemmarna och övrig intresserad livsmedelssektor som anmält intresse.

Organisation och kompetens

I dagsläget har Arenan två personer anställda (Verksamhetsledare och Innovationsledare). Övrig kompetens köps in allt eftersom behoven identifieras.

Ekonomi

Efter ett politiskt beslut i december 2019 är det klart att Sweden Food Arena har en långsiktig finansiering från Tillväxtverket fram till och med 2025 på 2 MSEK per år. De tre branschorganisationerna LRF, LI och SVDH medfinansierar med ytterligare 470 000 kr var per år. LRF, LI och SVDH har gjort ett åtagande fram till år 2025. Övriga intäkter utgörs av

Verksamhetsåret 2023

medlemsavgifter som inbetalas årsvis enligt en differentierad skala beroende på medlemsföretagets storlek enligt följande:

FÖRETAG

Omsättning <50 MSEK: 3 000 kr

Omsättning 50 - 250 MSEK: 10 000 kr

Omsättning >250 MSEK: 30 000 kr

BRANSCHORGANISATION

Branschorganisationerna LRF, LI och SVDH: 30 000 kr.

Mindre branschorganisationer inom livsmedelskedjan: 10 000 kr.

Medlemsinsatsen är 3 000 kr.

För mer information, se stadgarna.

Utvärdering

Under året sker löpande uppföljning av aktiviteterna.